

Hanne Bryn og Geir Grønnesby

Dokumentasjon av skadet gravhaug på Hunn, Overhalla kommune, Trøndelag

**NTNU Vitenskapsmuseet
arkeologisk rapport 2024:4**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2024:4

Hanne Bryn og Geir Grønnesby

**Dokumentasjon av skadet gravhaug på Hunn,
Overhalla kommune, Trøndelag**

NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport

Dette er en elektronisk serie fra 2014. Serien er ikke periodisk, og antall nummer varierer per år. Rapportserien benyttes ved endelig rapportering fra prosjekter eller utredninger, der det også forutsettes en mer grundig faglig bearbeidelse. Seriens layout ble revidert i 2022.

Tidligere utgivelser: <http://www.ntnu.no/vitenskapsmuseet/publikasjoner>

Referanse

Bryn, H. & Grønnesby, G. (2024): *NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2024:4. Dokumentasjon av skadet gravhaug på Hunn, Overhalla kommune, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet

Trondheim, februar 2024

Utgiver

NTNU Vitenskapsmuseet
Institutt for arkeologi og kulturhistorie
7491 Trondheim
e-post: postmottak@museum.ntnu.no

Ansvarlig signatur

Bernt Rundberget (instituttleder)

Kvalitetssikret av

Ellen Grav (serieredaktør)

Publiseringstype

Digitalt dokument (pdf)

Forsidefoto

Regnbue over Hunn, Da64303_014, Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

www.ntnu.no/museum

ISBN 978-82-8322-388-0
ISSN 2387-3965

Sammendrag

Bryn, H. & Grønnesby, G. (2024): *NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2024:4. Dokumentasjon av skadet gravhaug på Hunn, Overhalla kommune, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet

I oktober 2022 gjennomførte NTNU Vitenskapsmuseet en arkeologisk dokumentasjon/etterundersøkelse i forbindelse med vedtak om retting av skadet gravhaug på Hunn. Lokaliteten ligger tett innpå Hunn skole og haugen er kjent lokalt som Olamohaugen. Gravhaugen har opprinnelig trolig hatt en størrelse på 44 x 32 m, men har i de senere år blitt skadet av veibygging som har fjernet en del av haugen. Ulovlig tiltak i forbindelse med etablering av snuplass har ført til ytterligere skader på den gjenværende delen av haugen, og etterundersøkelsen ble gjennomført som følge av dette tiltaket. Undersøkelsen gikk ut på å dokumentere haugprofilen samt ¹⁴C-datere haugkonstruksjonen.

Nøkkelord: Gravhaug – Dokumentasjon

Hanne Bryn og Geir Grønnesby, Institutt for arkeologi og kulturhistorie, NTNU Vitenskapsmuseet, NO-7491 Trondheim

Summary

Bryn, H. & Grønnesby, G. (2024): *NTNU Vitenskapsmuseet arkeologisk rapport 2024:4. Dokumentasjon av skadet gravhaug på Hunn, Overhalla kommune, Trøndelag*. NTNU Vitenskapsmuseet

In October of 2022, the NTNU University Museum conducted an archaeological survey to document and assess the damage caused to a burial mound known as Olamohaugen, situated close to the school at Hunn. The mound, which was originally estimated to be around 44 x 32 meters in size, has been damaged over the years due to road construction and illegal activities related to the establishment of a turning area nearby. As a result, a follow-up investigation was carried out, involving the documentation of the mound profile and the use of ¹⁴C dating to determine the age of the mound construction.

Key words: Grave mound – Documentation

Hanne Bryn and Geir Grønnesby, NTNU University Museum, Department of Archaeology and Cultural History, NO-7491 Trondheim

Arkivreferanser

Olamohaugen, Hunn

Intrasisnr	2022/114
AskeladdenID	48062
Saksnummer (ePhorte)	2022/30791
Aksesjonsnummer	2022/114
Tilvekstnr	T28901
Fotonr	Da64304
Fylke	Trøndelag
Kommune	Overhalla
Gårdsnavn	Hunn
Gårdsnummer	13/23
Lokalitet	Olamohaugen
Kulturminnetype	Gravhaug
Datering	Jernalder

Innhold

1	Innledning.....	9
1.1	Bakgrunn for undersøkelsen	9
1.2	Områdebeskrivelse.....	10
1.3	Kulturhistorisk bakgrunn og registreringer	12
1.4	Problemstillinger	14
1.5	Tid, deltagere.....	14
1.6	Formidling.....	14
2	Metode	15
2.1	Undersøkelsesmetode.....	15
2.2	Dokumentasjon	15
2.3	Innsamling av funn og prøver	15
3	Resultater	18
3.1	Dokumentasjon av haugen.....	18
3.2	Metallsøk i fjernede masser	20
3.3	Funn, prøver og analyser.....	21
3.3.1	¹⁴ C-prøver	21
3.3.2	Gjenstandsfunn	23
4	Oppsummering av resultat og tolkninger	24
5	Referanser	25
6	Vedlegg.....	26

Figurliste

Figur 1. Området før oppstart.....	10
Figur 2. Oversikt over undersøkelsesområdets plassering i Midt-Norge.....	11
Figur 3. Oversikt over registrerte kulturminner på Hunn.....	13
Figur 4. Detalj av kartskisse.	13
Figur 5. Oversikt over haugens areal.	16
Figur 6. Over: Undersøkelsesområdet etter fjerning av påførte masser	17
Figur 7. Oversikt over registrerte kontekster.....	19
Figur 8. Ortofoto av haugprofilen	19
Figur 9. Kokegroper funnet under og i kant av den bevarte delen av haugfyllet.....	20
Figur 10. Søking gjennom haugmassene med metalldetektor	21
Figur 11. Prøver samlet inn fra haugprofilen.....	22
Figur 12. Kalibrerte ¹⁴ C-resultater fra haugfyllet.	23

Tabelliste

Tabell 1. Periodetabell. Illustrasjon: NTNU Vitenskapsmuseet	9
Tabell 2. Oversikt over deltagere i felt.....	14
Tabell 3. Oversikt over analyserte ¹⁴ C-prøver fra haugfyllet.....	22

1 Innledning

Undersøkelsen ble gjennomført i forbindelse med et ulovlig tiltak i gravhaug ID 48062 på Hunn i Overhalla. Inngrepet ble utført av Overhalla kommune i forbindelse med etablering av en snuplass utenfor Hunn skole hvor det ble inn i selve kulturminnelokaliteten. Trøndelag fylkeskommune ønsket å fatte vedtak om retting i form av tilbakeføring av haugen til den formen den hadde før tiltaket ble igangsatt. Den arkeologiske undersøkelsen omfattet fjerning av påførte masser og dokumentasjon av gravminnet.

Tabell 1. Periodetabell. Illustrasjon: NTNU Vitenskapsmuseet

Periode	Underperiode	Årstall
Eldre jernalder		(500 f.Kr. – 575 e.Kr.)
	Førromersk jernalder	(500 f.Kr. – 0)
	Romertid	(0 – 400 e.Kr.)
	Folkevandringstid	(400 e.Kr – 575 e.Kr.)
Yngre jernalder		(575 e.Kr – 1537 e.Kr.)
	Merovingertid	(575 – 800 e.Kr.)
	Vikingtid	(800 – 1030 e.Kr.)
Middelalder		(1030 e.Kr – 1537 e.Kr.)
	Tidlig middelalder	(1030-1130 e.Kr.)
	Høymiddelalder	(1130 – 1350 e.Kr.)
	Senmiddelalder	(1350 – 1537 e.Kr.)

1.1 Bakgrunn for undersøkelsen

I forbindelse med etableringen av snuplassen var det blitt gravd 21 m inn i kulturminnelokaliteten og ca. 14 – 17 m inn i selve haugen. Det ble på forhånd anslått at skadeomfanget utgjorde et areal på ca. 280 m². Massene som ble fjernet fra haugen ble fraktet til et massedeponi 3,2 km nordvest for Hunn. Haugen har tidligere blitt berørt av veibygging i området, og en del av haugen mot nordøst ble fjernet ved etableringen av gang- og sykkelvei på vestsiden av FV434, Melavegen. Basert på lidardata tolket fylkeskommunen at haugen har vært om lag 38 x 29 m (930 m²) før kommunens etablering av snuplassen. Om haugens diameter har vært 38 m og den opprinnelig har hatt en tilnærmet rund form, har haugens opprinnelige flate trolig vært nærmere 1134 m².

Trøndelag fylkeskommune ønsket å fatte vedtak om retting etter kml §8.3, i form av tilbakeføring av haugen til den formen den hadde før tiltaket ble igangsatt.

Figur 1. Området før oppstart (Da64304_002). Sett mot sørøst. Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

1.2 Områdebeskrivelse

Hunn ligger ved en gammel ferdselsvei på nordsiden av Namsen, og er bygdesenteret for Skage i Overhalla kommune. Stedet ligger ved FV 17, 15 km øst for Namsos og 12 km vest for kommunesenteret i Overhalla, Ranemsletta.

Gravhaug ID 48062 er lokalt kjent som Olamohaugen, og er en lav rundaktig haug liggende på vestsiden av Melavegen og tett inntil Hunn skole. Haugen ligger på en flat, oppdyrket sandslette om lag 500 m nordøst for Namsen, og har i dag utsikt hovedsakelig mot sør og sørvest. Størsteparten av gravhaugene på Hunnfeltet ligger ca. 450 m mot nordøst.

Figur 2. Oversikt over undersøkelsesområdets plassering i Midt-Norge. Lokalitetsavgrænsningen til ID 48062, Olamohaugen, er markert med blått. Illustrasjon: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

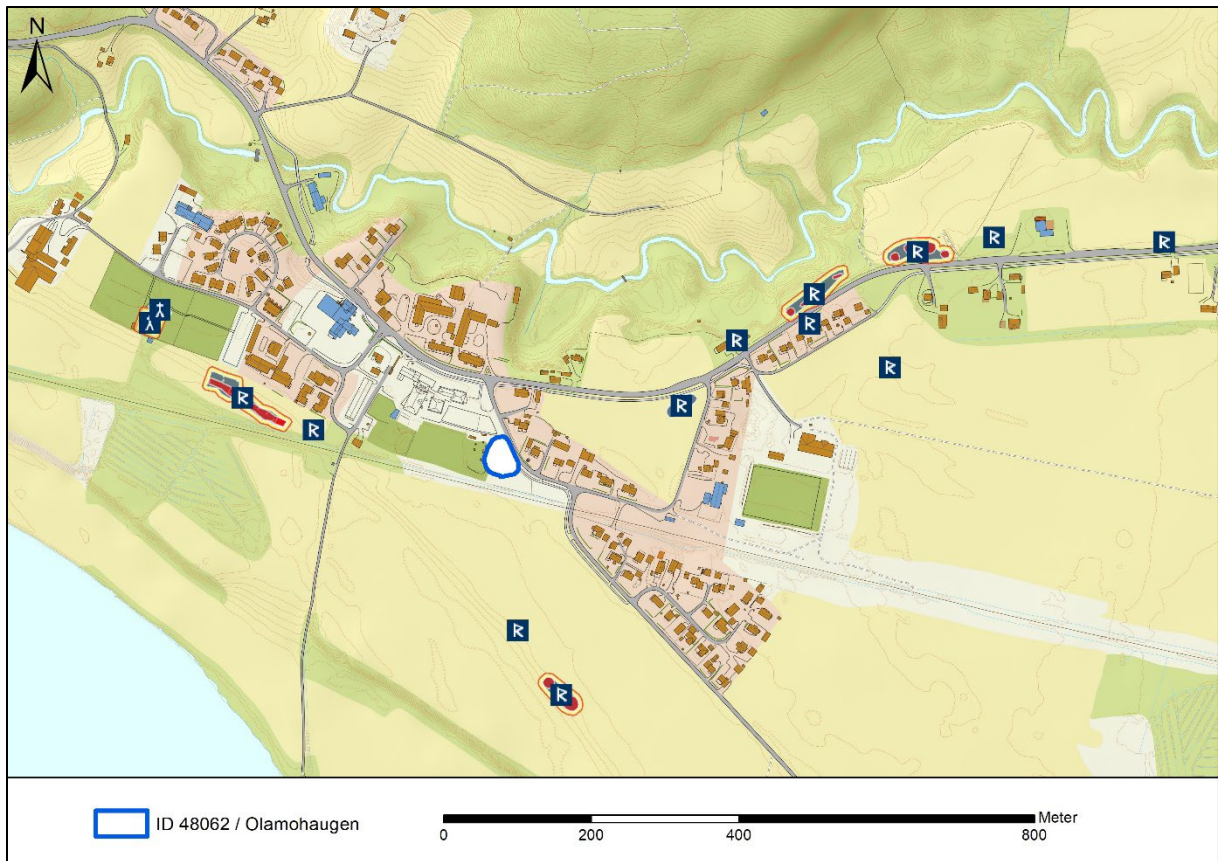
1.3 Kulturhistorisk bakgrunn og registreringer

Hunn er kjent for sitt store gravfelt med et høyt antall hauger fra jernalder. Gerhard Schøning skrev i boka *Reise gjennom en Deel af Norge* (bind II s. 156-157) at det øst for gården Hunn lå ca. 50 gravhauger, mens det på kartskisse fremstilt av Henrich C. Sommerschild er inntegnet 38 hauger i dette området. I tillegg beskrives det i Sommerschildes *Cituasions Carte over Skage og Hund* fra 1770-årene at tre bautasteiner skal ha stått på gravhauger i området. Detaljskissen av Sommerschildes kart (figur 4) viser plasseringen av bautastein på eller ved en haug nede til venstre, noe som kan stemme overens med plasseringen til Olamohaugen.

Olamohaugen er omtalt som den største kjente gravhaugen på Hunn. Forsamlingshuset på Hunn, Hunnsalen, skal ha vært bygd oppe på haugen etter noe utjevning, noe som trolig har vært en bidragsyter til den flate formen haugen har i dag. Historien forteller også at salen brant ned under krigen (Groven, 1999).

Ved arkeologisk forundersøkelse i 1977 ble det gravd en 2 x 1m stor sjakt nær haugsentrumet til Olamohaugen, som et ledd i å avklare om haugen var et gravminne eller om den var en lav naturlig sandbanke. Sjakten var 1,7 m dyp og gikk ned i grunnen under haugen. Det ble dokumentert at haugen bestod av steinfri kvabb, og at haugens gjenværende høyde var om lag 1,3 m. Under haugen ble det påvist et ca. 10 cm tykt sjikt av gammel matjord over mineraljorda. Det var ingen spor etter branntomta på toppen av haugen og det var heller ingen tegn til gjennomgraving av haugfyllet, noe som tyder på at haugen utrolig ikke har vært plyndret (Farbregd 1977).

Enkelte av haugene på Hunnfeltet er blitt åpnet i tidligere tider og et fåtall av funnene er kjent. Blant disse er et praktsverd fra merovingertid funnet i 1864 (T12276).

Figur 3. Oversikt over registrerte kulturminner på Hunn. Illustrasjon: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 4. Detalj av kartskisse ved Heinrich Christopher Sommerschild for Gerhard Schøning i 1774 som viser gravfeltene øst for Hunn-gården

1.4 Problemstillinger

Før haugen kunne rekonstrueres var målsettingen for undersøkelsen å dokumentere haugen og sikre kildemateriale. I tillegg var innsamling av ¹⁴C-prøver av haugfyllet en prioritering med en målsetting om å datere haugens konstruksjonsfase.

1.5 Tid, deltagere

Den skadede delen av gravhaugen hadde på forhånd et antatt areal på ca. 319 m², og den påførte grusmassen i dette området var beregnet å fjernes i sin helhet da det var nødvendig for å besvare prosjektets problemstillinger. Det var lagt opp til å bruke 24 dagsverk undersøkelsen. Da undersøkelsen var ferdig var det avdekket et areal på 265 m² og brukt 14,6 dagsverk.

Feltarbeidet ble utført i tidsrommet 10.-13. oktober 2022. Feltleder gjennom prosjektet var Hanne Bryn og prosjektleder var Geir Grønnesby. Avdekkingen ble utført av Kai Arne Devik fra Glømmen Entreprenør, og maskinen var av type Volvo EW60E på 6 tonn med pusseskuff på 1,20 m.

Tabell 2. Oversikt over deltagere i felt.

Navn	Rolle	Tidsrom
Hanne Bryn	Feltleder	10.10-13.10.2022
Vegard Edvardsen	Feltarkeolog	10.10-13.10.2022
Stian Ingdahl	Feltarkeolog	10.10-13.10.2022

1.6 Formidling

Eneste besøkende i løpe av undersøkelsen var en journalist fra Namdalsavisa, som i ettertid skrev en artikkel som stod på trykk 17. oktober 2022. Etter undersøkelsen var ferdig ble det gjennomført et radiointervju med NRK og medfølgende artikkel som stod på trykk 22. oktober 2022.

<https://www.namdalsavisa.no/utforsket-den-skadde-gravhaugen-dette-er-en-sjelden-mulighet/s/5-121-1107172>

<https://www.nrk.no/trondelag/kommune-skadet-gravhaug-under-skolebygging--ma-bygge-den-opp-igjen-1.16143205>

2 Metode

2.1 Undersøkellesmetode

Undersøkelsen ble gjennomført som en maskinell flateavdekking, der de påførte grusmassene ble fjernet slik at haugens profil ble synlig samt at eventuelle bevarte lag og strukturer gravd ned i bakken kom frem. Avdekte anleggsspor i grunnen under haugen (eksempelvis lag, kokegroper, stolpehull og andre nedgravninger) ble målt inn digitalt i plan før et utvalg ble undersøkt ved utgravning i form av snitting. Dette ble gjort ved at den ene halvparten av strukturen ble gravd bort, og hvor snittflaten ble dokumentert skriftlig og ved foto. Gravhaug-profilen ble rensert opp og fotodokumentert. Det avdekkede området samt de redeponerte massene i massedeponiet ble undersøkt med metalldetektor i løpet av undersøkelsen.

2.2 Dokumentasjon

Innmålinger ble gjort fortløpende, og innmålingsdata ble i ettertid behandlet i Intrasis 3.2, og ArcMap 10.8.1. ble benyttet for å produsere kartene i rapporten. Utgravningsfeltet samt kontekstene som ble undersøkt ble fotografert i plan og profil. Skriftlig dokumentasjon ble gjort i felt ved bruk av iPad med programvaren Filemaker Pro, som i ettertid ble importert til Intrasis. Alle bilder ble tatt med digitalkamera samt drone av typen DJI Mini 2. Bildene fra utgravningen ble arkivert i NTNU Vitenskapsmuseets fotobase med nummer Da64304, og til sammen 21 bilder ble lagt i basen.

Fotogrammetri ble benyttet for å dokumentere haugprofilen etter opprensing. Metoden går ut på å ta en serie med overlappende todimensjonale bilder av et motiv, hvor målet er å gjenskape motivene som 3D-modeller. Det er en enkel måte for å få lagd høyoppløselige oversiktsbilder av store områder, som for eksempel av hele lokaliteten. Før fotografering ble referansepunkter lagt ut og som ble målt inn med GPS. Alle motivene ble georeferert gjennom disse referansepunktene. Bildene ble tatt med drone og programvaren Agisoft Metashape ble brukt til all prosessering.

2.3 Innsamling av funn og prøver

Som en del av dokumentasjonen av haugprofilen var også datering av haugen en strategi, og det ble samlet inn ti ¹⁴C-prøver i løpet av undersøkelsen. Fire av disse ble sendt til vedartsbestemmelse og datering ved Nasjonallaboratoriene for datering ved NTNU.

Figur 5. Oversikt over haugens areal slik den er registrert i Askeladden med det undersøkte området i nord. Illustrasjon: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 6. Over: Undersøkellesområdet etter fjerning av påførte masser. Da64304_010. Den gjenværende delen av haugen er det trebevokste området til høyre i bildet. Under: Nærbilde av det avdekkede området. Da64304_011. Begge bildene er orientert mot øst. Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

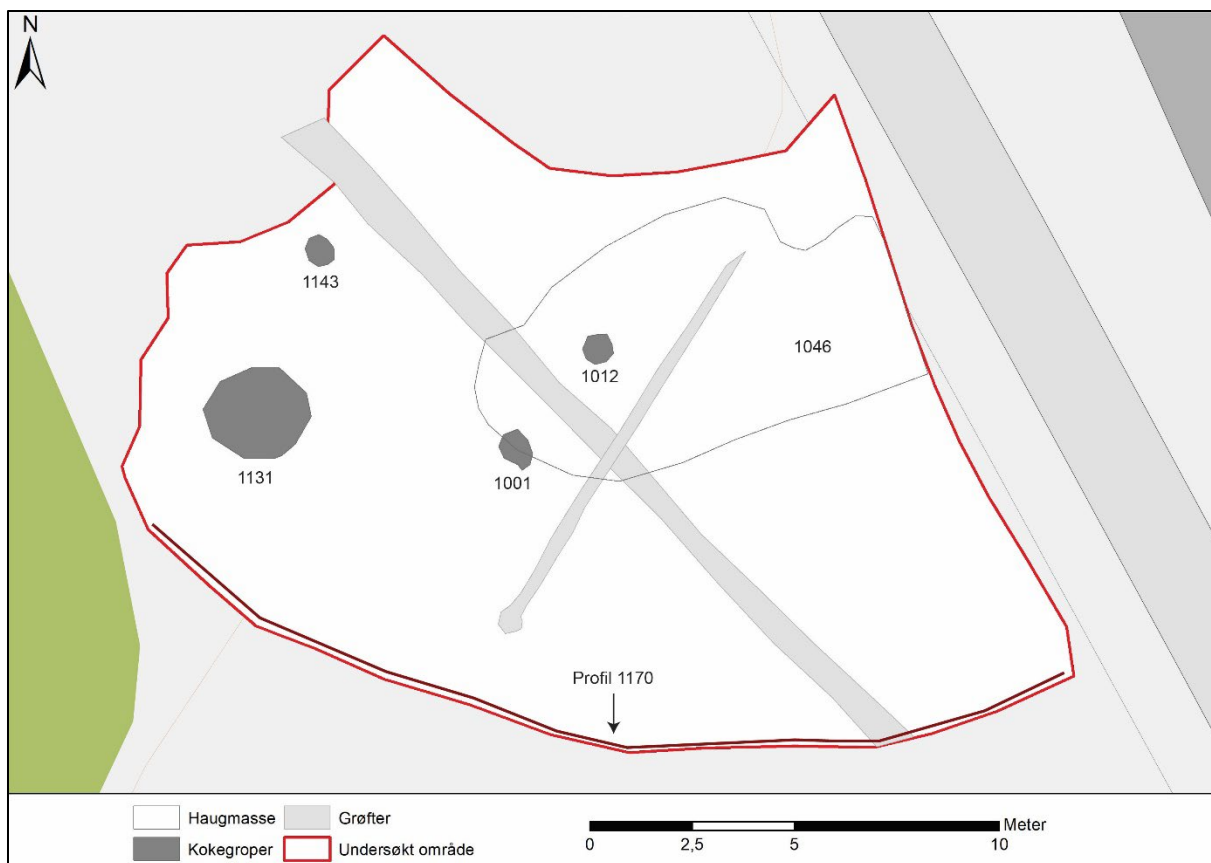
3 Resultater

Type kulturminne: Gravhaug
Askeladden ID: 48062
Museumsnummer: T28901
Fotonummer: Da64304
Avdekt areal: 265 m²
Antall anleggsspor funnet: 5
Kontekstnummer brukt dette felt: 1000-1202

Området hvor haugen var blitt fjernet hadde før undersøkelse en omtrentlig størrelse på 294 m² og var basert på lidardata av kulturminnet før inngrepet. Etter undersøkelse var det blitt fjernet påførte masser fra et område på 265 m².

3.1 Dokumentasjon av haugen

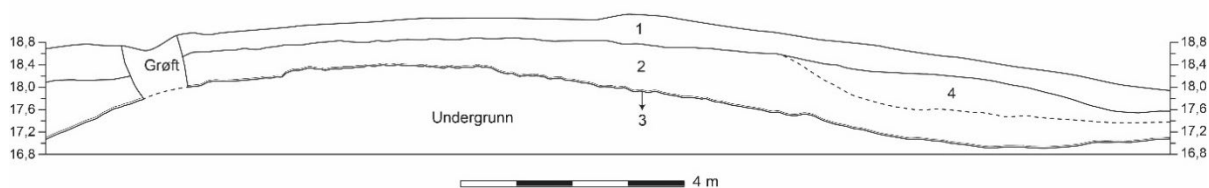
Innledningsvis ble den påførte grusen fjernet fra området hvor haugen var blitt fjernet. Grusen hadde en tykkelse på om lag 1 m inn mot haugprofilen i sør. Etter fjerning av grusen var det tydelig at haugen var gravd igjennom og stedvis ned i steril undergrunn. Hagens oppbygging ble dokumentert gjennom profil 1170 samt at haugmasse (1046) var stedvis bevart i den nordre delen av det skadede området. Haugmassen bestod av lys sand lignende undergrunnen med usammenhengende lag av grå til mørk grå kullholdig sand. Disse lagene representerte trolig mineralisert torv, og at torvstykker var benyttet for å bygge haugen. Ingen stein i massen. I bunnen av haugen var det en tykk linse med jernutfelling over undergrunnen. Denne fulgte store deler av profilens lengde. I tillegg ble det observert til dels tykk jernutfelling mot feltkanten i øst. Jernutfellingen er trolig et resultat av nedbrytingen av det organiske materialet i haugmassen, hvor jernoksider er blitt skilt ut og transportert nedover i lagene over tid. Hagens høyde i profil ble målt til om lag 1 m, og det ble observert at haugen var konstruert over en trolig naturlig forhøyning. Dette gjorde at haugen i profil hadde en konveks form.

Figur 7. Oversikt over registrerte kontekster. Illustrasjon: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Figur 8. Ortofoto av haugprofilen (Da64304_021) og detalj som viser haugens oppbygging (Da64304_012). Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

- 1 - Dagens overflate
- 2 - Haugfyll. Kullholdig sand. Har vært bygget opp av torv som i dag er mineralisert.
- 3 - Jernutfelling i overgangen mellom haugfyll og steril undergrunn.
- 4 - Fyllskifte. Mulig forstyrrelse.

Under haugmassen ble det dokumentert fire kokegrop. To av disse var kraftig skadet av kommunens inngrep, og kokegropbunnene var blandet med grus. Kokegrop 1131, vest i området var best bevart og var dekket av et lag jernutfelling likt det som ble dokumentert til å ligge under haugmassen.

Figur 9. Kokegropet funnet under og i kant av den bevarte delen av haugfyllet. Venstre: Kokegrop 1131. Da64304_008. Høyre: Kokegrop 1143. Da64303_007. Foto: Vegard Edvardsen og Stian Ingdahl, NTNU Vitenskapsmuseet

3.2 Metallsøk i fjernede masser

Massene som ble fjernet fra haugen ble fraktet til et massedeponi 3,2 km nordvest for Hunn. Disse massene ble gjennomført med metalldetektor i et forsøk på å kartlegge om de inneholdt forhistoriske gjenstander. Det ble benyttet gravemaskin og to arkeologer med metalldetektor til dette arbeidet. Jordhaugene ble etappevis spredt utover og gjennomført med detektor. På grunn av vått og fuktig høstvær var massene og området de var lagret svært vått, og gjennomføringen var noe utfordrende. Metallsøket resulterte kun i funn av nyere tids metallgjenstander.

Figur 10. Vegard Edvardsen og Stian Ingdahl søker gjennom haugmassene med metalldetektor. Da64303_017. Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

3.3 Funn, prøver og analyser

3.3.1 ^{14}C -prøver

Det ble totalt samlet inn ti ^{14}C -prøver i løpet av undersøkelsen. Av disse ble fire prøver samlet inn fra haugprofilen prioritert for analyse. Resultatene viste dateringer til førromersk jernalder og romertid, og trolig representerer disse aktivitet fra området generelt. Ettersom det tolkes til at haugen har vært oppbygd av torv, har trekullet trolig fulgt med torven og daterer derfor ikke haugbyggingen.

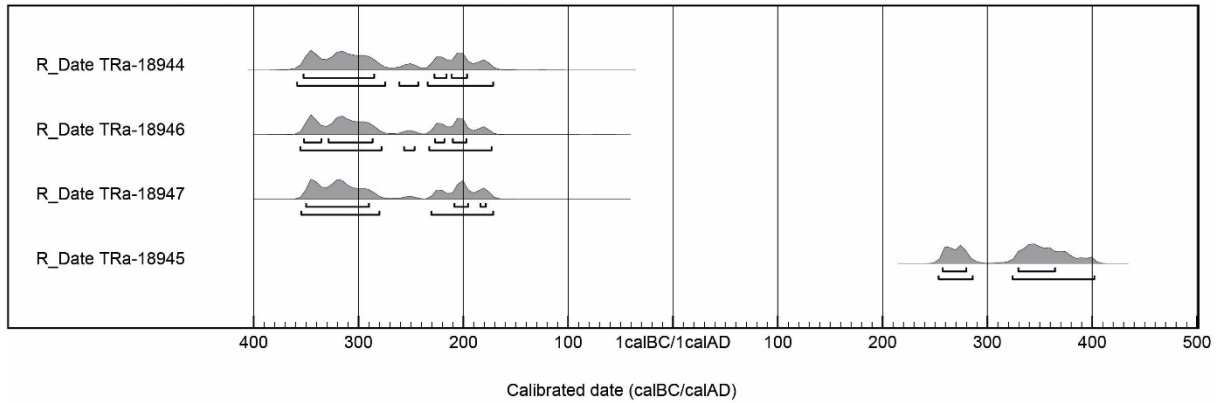

Figur 11. Prøver samlet inn fra haugprofilen. Da64304_018. Prøve 1157 ble ikke analysert. Foto: Hanne Bryn, NTNU Vitenskapsmuseet

Tabell 3. Oversikt over analyserte ¹⁴C-prøver fra haugfyllet

Prøve ID	Kontekst	Lab ID	Datert materiale	Datert BP	Kalibrert 68%	Kalibrert 95%
1155	1064 Haugfyll	TRa-18944	Trekull, or	2190 ± 20	353-197 f.Kr.	359-172 f.Kr.
1156	1064 Haugfyll	TRa-18945	Trekull, hegg/rogn	1725 ± 15	258-365 e.Kr.	255-402 e.Kr.
1158	1064 Haugfyll	TRa-18946	Trekull, or	2190 ± 15	353-198 f.Kr.	356-174 f.Kr.
1159	1064 Haugfyll	TRa-18947	Trekull, bjørk	2185 ± 15	351-179 f.Kr.	355-172 f.Kr.

OxCal v4.4.4 Bronk Ramsey (2021); r:5 Atmospheric data from Reimer et al (2020)

Figur 12. Kalibrerte ¹⁴C-resultater fra haugfyllet. Dateringene er kalibrert ved hjelp av Oxcal v4.4.4

3.3.2 Gjenstandsfunn

Det ble kun gjort ett gjenstandsfunn i løpet av undersøkelsen. Dette var ett bukskår av asbestkeramikk (T28901:1). Keramikkskåret var et løsfunn og ble funnet under opprensing av undergrunnen sentralt i hauganlegget.

4 Oppsummering av resultat og tolkninger

NTNU Vitenskapsmuseet gjennomførte en dokumentasjon/etterundersøkelse av en skadet gravhaug på Hunn i Overhalla slik at haugen kunne rekonstrueres, og hvor sikring av kildematerialet var vesentlig for undersøkelsen.

Haugprofilen ble rensert frem og dokumentert, og det kom frem at haugen trolig har vært bygget opp av torv som i dag var blitt mineralisert. Jernutfellingen i bunnen var trolig et resultat av nedbrytingen av det organiske materialet i haugmassen, hvor jernoksider er blitt skilt ut og transportert nedover i lagene over tid. ¹⁴C-analyser gjort på trekull fra haugfyllet viste til aktivitet i førromersk jernalder og romertid. Disse prøvene daterer trolig generell aktivitet i området og ikke haugbyggingen da trekullet trolig har fulgt med torven som har blitt brukt til å etablere haugen.

Et fåtall kokegroper som hadde ligget under haugmassen ble undersøkt og dokumentert. Disse ble ikke ¹⁴C-datert.

5 Referanser

Farbregd, O. (1977). *Prøvegraving i Olamohaugen*. Innberetning, Topografisk arkiv. Upublisert dokument, NTNU Vitenskapsmuseet.

Groven, G. (1999). *Det eldste Overhalla. Gravhauger, røyser og gamle vegleier*. Overhalla kommune, Overhalla.

Grønnesby, G. (2022). *Prosjektplan for dokumentasjon/etterundersøkelse i forbindelse med retting/sikringsarbeid ved Olamohaugen, Hunn, Overhalla kommune, Trøndelag fylke – ID 48062*. Upublisert dokument, NTNU Vitenskapsmuseet.

Haugen, H. (2022). *Befaringsnotat. Befaring 09.06.22 etter melding om inngrep i Kulturminne ID 48062, Hunn, Overhalla kommune*. Upublisert dokument, Trøndelag fylkeskommune.

Schøning, G. (1979). *Reise som giennem en Deel af Norge i de Aar 1773, 1774, 1775 paa Hans Majestets Kongens Bekostning er gjort og beskreven: 2*. Tapir, Trondheim.

6 Vedlegg

Vedlegg 1 Fotoliste

Vedlegg 2 Kontekstliste

Vedlegg 3 Katalogtekst

Vedlegg 1 Fotoliste

Da64302

Filnavn	Motiv	Retning	Dato	Fotograf
Da64304_001	Området før oppstart	Sørøst	11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_002	Området før oppstart	Sørøst	11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_003	Søking med metalldetektor i massene fra haugen som var lagt i et massedeponi.		12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_004	Søking med metalldetektor i massene fra haugen som var lagt i et massedeponi.		12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_005	Søking med metalldetektor i massene fra haugen som var lagt i et massedeponi.		12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_006	Søking med metalldetektor i massene fra haugen som var lagt i et massedeponi.		12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_007	Plan 1143.	Øst	13.10.2022	Stian Ingdahl
Da64304_008	Plan 1131.	Nord	13.10.2022	Vegard Edvardsen
Da64304_009	Profil 1170 fra litt avstand som viser haugfyllet.	Sør	13.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_010	Området etter avdekking, hele haugen med.	Øst	12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_011	Området etter avdekking nært.	Øst	12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_012	Detalj av profil 1170.	Sør	11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_013	Regnbue over Hunn og avdekking av haugbunn.		11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_014	Regnbue over Hunn og avdekking av haugbunn.		11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_015	Avdekking av haugbunn.		11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_016	Plan 1012.	Øst	11.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_017	Detektor i haugmasser.		12.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_018	Detalj profil 1170, haugfyll.	Sør	13.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_019	Mikromorfprøver i profilen.	Sør	13.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_020	Spadestikk gjennom haugfyll 1064 i nord.	Sør	13.10.2022	Hanne Bryn
Da64304_021	Ortofoto av profil 1170			Hanne Bryn

Vedlegg 2 Kontekstliste

ID	Kontekst	Beskrivelse	Lengde	Bredde	Dybde
1001	Kokegrop	Kokegrop som lå i overgangen mellom påfylt grus og restene av haugfyllet i den nordre delen. Det samlet seg en del vann i området og kokegropa ble målt inn og samlet inn prøve før den ble oversvømt og deretter fjernet med maskin.	97	72	10
1012	Kokegrop	Kokegrop som ble påvist under haugmassene i den nordre delen. Bestod av kull og skjørbrent stein. Ble dokumentert i et område hvor haugfyllet var tynt og gropa har trolig blitt anlagt før haugen.	78	74	10
1064	Profil Gravhaug	Haugmassen var synlig i profil 1170 samt stedvis bevart in situ i den nordre delen av flaten. Haugmassen bestod av lys sand lik undergrunnen med usammenhengende lag av grå til mørk grå kullholdig sand. Ingen stein i massen. i bunnen av haugmassen var det en tykk linse med jernutfelling over undergrunnen. Denne fulgte store deler av profilens lengde. i tillegg ble der observert til dels tykk jernutfelling mot feltkanten i øst.	2250	-	-
1131	Kokegrop	Oval i plan med synlig varmepåvirket stein i overflaten. Kokegropa hadde en hard kappe av jernutfelling over kullholdige masser og skjørbrent stein.	270	201	10
1143	Kokegrop	Ujevn form i plan, var kun siste bunnrest av kokegrop. Bestod av kull og noe skjørbrent stein.	67	64	2

Vedlegg 3 Katalogtekst

T28901/1-9

Gravfunn fra jernalder fra OLAMOHAUGEN, HUNN SKOLE av HUNN (13/23), OVERHALLA K., TRØNDELAG.

1) **Leirkar** (asbestkeramikk) av keramikk.

Bukskår av asbestkeramikk.

Fnr: 1000.

Mål: *T:* 1,0 cm. *Stl:* 4,2 cm. *Stb:* 3,6 cm.

Løsfunn ved opprensning av bunn av gravhaug.

2) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Lab.ref. TRa-18944. Datert på or.

Fnr: 1155. *Vekt:* 0,27 gram.

Datering: BP 2190 +/- 20, cal. 359-172 BC.

Strukturnr: 1170 Profil gravhaug. Prøven er fra bunnen.

3) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Lab.ref. TRa-18945. Datert på hegg/rogn.

Fnr: 1156. *Vekt:* 0,53 gram.

Datering: BP 1725 +/- 15, cal. AD 255-402.

Strukturnr: 1170 Profil gravhaug.

4) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Lab.ref. TRa-18946. Datert på or.

Fnr: 1158. *Vekt:* 0,42 gram.

Datering: BP 2190 +/- 15, cal. 356-174 BC.

Strukturnr: 1170 Profil gravhaug.

5) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Lab.ref. TRa-18947. Datert på bjørk.

Fnr: 1159. *Vekt:* 0,39 gram.

Datering: BP 2185 +/- 15, cal. 355-172 BC.

Strukturnr: 1170 Profil gravhaug. Prøven er fra øverst i profilen.

6) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Ubenyttet kullprøve. Samlet inn fra kokegrop under haugmassen.

Fnr: 1010. *Vekt:* 1,49 gram.

Strukturnr: 1001 Kokegrop.

7) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Ubenyttet kullprøve. Samlet inn fra kokegrop under haugmassen.

Fnr: 1020. *Vekt:* 0,83 gram.

Strukturnr: 1012 Kokegrop.

8) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Ubenyttet kullprøve. Samlet inn fra kokegrop under haugmassen.

Fnr: 1152. *Vekt:* 0,5 gram.
Strukturnr: 1143 Kokegrop.

9) **Prøve** (trekullprøve) av trekull.

Ubenyttet kullprøve. Samlet inn fra kokegrop under haugmassen.

Fnr: 1153. *Vekt:* 0,47 gram.

Strukturnr: 1131 Kokegrop.

Funnomstendighet: F. ved arkeologisk etterundersøkelse gjennomført i forbindelse med vedtak om retting av skadet gravhaug på Hunn. Lokaliteten ligger tett innpå Hunn skole og haugen er kjent lokalt som Olamohaugen. Gravhaugen har opprinnelig trolig hatt en størrelse på 44 x 32 m, men har i de senere år blitt skadet av veibygging som har fjernet en del av haugen. Ulovlig tiltak i forbindelse med etablering av snuplass har ført til ytterligere skader på den gjenværende delen av haugen, og etterundersøkelsen ble gjennomført som følge av dette tiltaket. Undersøkelsen gikk ut på å dokumentere haugprofilen samt ¹⁴C-datere haugkonstruksjonen. I tillegg ble det gjort ett gjenstandsfunn i form av et skår asbestkeramikk (T28901:1).

Kartreferanse/-koordinater: Projeksjon: EU89-UTM; Sone 32, *N:* 7151397, *Ø:* 633007.

Lokalitets ID: 48062.

Funnet av: Hanne Bryn/NTNU Vitenskapsmuseet.

Funnår: 2022.

Katalogisert av: Hanne Bryn.

NTNU Vitenskapsmuseet er en enhet ved Norges teknisk-naturvitenskapelige universitet, NTNU.

NTNU Vitenskapsmuseet skal utvikle og formidle kunnskap om natur, kultur og vitenskap. Museet skal sikre og forvalte de vitenskapelige samlingene og aktivisere dem gjennom forskning, formidling og undervisning.

Institutt for arkeologi og kulturhistorie har forvaltningsansvar for automatisk fredete kulturminner og skipsfunn i Nordmøre, Trøndelag, nordlige Romsdal og Nordland til og med Rana. Instituttet foretar arkeologiske undersøkelser på kulturminner over og under vann, i henhold til kulturminneloven.

ISBN 978-82-8322-388-0

ISSN 2387-3965

© NTNU Vitenskapsmuseet
Publikasjonen kan siteres fritt med kildeangivelse

www.ntnu.no/museum